

HELSINGIN KAUPUNGIN KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN TOIMIALAN TOIMINTASÄÄNTÖ

Sisällys

1 luku Toimialan organisaatio	3
1.1 Toimiala	3
1.2 Palvelukokonaisuudet	3
1.3 Toimialan hallinto	4
1.4 Palvelukokonaisuuksiin kuuluvat palvelut.....	5
1.5 Palveluja seuraavat organisaatiotasot	9
1.6 Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuteen kuuluvat yksiköt ja tiimit.....	9
1.7 Perusopetuksen palvelukokonaisuuteen kuuluvien palveluiden yksiköt.....	10
1.8 Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuuteen kuuluvat yksiköt, alayksiköt ja tiimit.....	10
1.8.1 Lukiokoulutus	10
1.8.2 Ammatillinen koulutus (Stadin ammatti- ja aikuisopisto)	11
1.8.2.1 Yksiköt.....	11
1.8.2.2 Kampusyksiköiden alayksiköt	11
1.8.3 Vapaa sivistystyö (Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto).....	12
1.8.4 Toisen asteen opiskelijahuollon palvelut	12
1.9 Ruotsinkielisten palveluiden palvelukokonaisuuteen kuuluvat yksiköt.....	13
2 luku Toimialan hallinto	13
2.1 Hallinto- ja tukipalveluiden organisaatio	13
2.1.1 Hallintopalvelut.....	13
2.1.2 Henkilöstöpalvelut.....	14
2.1.3 Kehittämispalvelut.....	15
2.1.4 Talous- ja suunnittelupalvelut	15
2.1.5 Tietohallintopalvelut.....	15
2.1.6 Tilapalvelut	16
2.1.7 Viestintäpalvelut.....	16

3 luku Toimialan johtavat viranhaltijat	17
3.1. Johtavien viranhaltijoiden tehtävä	17
3.2. Toimialan johtavien viranhaltijoiden sijaisuudet.....	18
3.3. Toimialan johtavien viranhaltijoiden toimivalta.....	19
3.3.1 Toimialajohtajan yleinen ja erityinen toimivalta	19
3.3.2 Varhaiskasvatusjohtajan toimivalta	21
3.3.3 Perusopetusjohtajan toimivalta.....	21
3.3.4 Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtajan toimivalta.....	22
3.3.5 Ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtajan toimivalta.....	23
4 luku Opetuksen järjestämiseen liittyviä määräyksiä	24
4.1 Palvelukokonaisuuden johtajat.....	24
4.1.1 Perusopetusjohtaja	24
4.1.2 Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja	24
4.1.3 Ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja.....	25
4.2 Rehtorit	25
4.2.1 Peruskoulun rehtori.....	25
4.2.2 Lukion ja aikuislukion rehtori.....	26
4.2.3 Ammatillisen koulutuksen päällikkö.....	27
5 luku Päätöksenteko talousasioissa	28
5.1. Päätösvallan siirtäminen ja talouden valvonta	28
5.2. Hankintavaltuudet.....	28
5.3. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	28
6 luku Päätöksenteko henkilöstöasioissa	29
7 luku Toimialan johtoryhmät	29
8 luku Yhteistoiminta	30
9 luku Yleiset hallinnolliset määräykset	30
9.1. Toimintaohjeiden antaminen.....	30
9.2. Asiakirjojen allekirjoittaminen.....	30
9.3. Asiakirjojen antamisesta päättäminen	31

1 luku Toimialan organisaatio

1.1 Toimiala

- 1 Toimialasta ja toimialajohtajasta määrätään hallintosäännössä, 4 luku 5 § 1 mom. ja 5 luvun 6 § 1-2 mom.:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala huolehtii kaupungin varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja lukiokoulutuksesta, suomenkielisestä ammatillisesta koulutuksesta sekä vapaasta sivistystyöstä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toimii kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisuudessa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimintaa ja hallintoa johtaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja.

1.2 Palvelukokonaisuudet

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palvelukokonaisuuksista ja niiden johtajista määrätään hallintosäännössä, 4 luku 5 § 2 mom. ja 5 luku 6 § 3-6 mom.:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala jakaantuu neljään palvelukokonaisuuteen:

- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus, joka huolehtii suomenkielisestä varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta ja leikkipuistotoiminnasta. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuutta johtaa varhaiskasvatusjohtaja.*

1 Suorat otteet hallintomääräyksistä on toimintasäännössä korostettu tummanharmaalla taustalla ja lainaukset toimielinpäätöksistä vaaleanharmaalla taustalla.

- *Perusopetuksen palvelukokonaisuus, joka huolehtii suomenkielisestä perusopetuksesta ja muusta perusopetuslain mukaisesta toiminnasta lukuun ottamatta esiopetusta ja perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa. Perusopetuksen palvelukokonaisuutta johtaa perusopetusjohtaja.*
- *Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuus, joka huolehtii lukiokoulutuksesta ja suomenkielisestä ammatillisesta koulutuksesta sekä nuorten työpajatoiminnasta. Palvelukokonaisuus huolehtii myös suomenkielisestä vapaasta sivistystyöstä. Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuutta johtaa lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja.*
- *Ruotsinkielisten palvelujen palvelukokonaisuus, joka huolehtii ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta, leikkipuistotoiminnasta, perusopetuksesta ja muusta perusopetuslain mukaisesta opetuksesta, lukiokoulutuksesta ja nuorten työpajatoiminnasta. Palvelukokonaisuus huolehtii myös ruotsinkielisestä vapaasta sivistystyöstä. Ruotsinkielisten palveluiden palvelukokonaisuutta johtaa ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja.*

1.3 Toimialan hallinto

Toimialan hallinnosta määrätään hallintosäännössä, 4 luku 9 § ja 5 luku 6 § 7 mom.:

Jokaisella toimialalla on palvelukokonaisuuksien lisäksi toimialajohtajan alaisuudessa toimialan hallinto. Toimialan hallinto huolehtii toimialan hallinto- ja tukipalveluista. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hallintoa johtaa hallintojohtaja.

1.4 Palvelukokonaisuuksiin kuuluvat palvelut

Palveluista määrätään lautakunnan päätöksellä, hallintosääntö 10 luku 1 § 2 mom. 2 kohta:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta päättää toimialan palvelukokonaisuutta seuraavan tason organisaatiosta.

Valtuuston 22.6.2016 päätös § 196:

Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto voi tehdä hallintosäännön toimeenpanoon liittyviä muiden toimielinten kuin kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvia päätöksiä ennen hallintosäännön voimaantuloa.

Johtamisen jaoston päätös 24.10.2016 § 75:

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus jakaantuu yhteentoista palveluun:

1-10. Varhaiskasvatus ja esiopetus (kymmenen varhaiskasvatusaluetta)

Varhaiskasvatus- ja esiopetusalue tuottaa päiväkotihoitoa, perhepäivähoitoa ja ryhmäperhepäivähoitoa sekä järjestää esiopetusta ja alle kouluikäisten lasten kerhotoimintaa päiväkodeissa. Alueellisia palveluita on kymmenen.

Varhaiskasvatusalueita johtaa kymmenen varhaiskasvatuksen aluepäällikköä.

11. Leikkipuisto- ja koululaisten iltapäivätoiminta

Leikkipuisto- ja koululaisten iltapäivätoiminta järjestää leikkipuistoissa ja perhetaloissa avointa ja ohjattua toimintaa pikkulapsiperheille ja koululaisille sekä perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa koululaisille. Lisäksi se vastaa kehitysvammaisten ja autististen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta.

Leikkipuisto- ja koululaisten iltapäivätoimintaa johtaa leikkipuisto- ja iltapäivätoiminnan päällikkö.

Perusopetuksen palvelukokonaisuus jakaantuu kuuteen palveluun.
Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös 20.6.2017 § 10:

1-5. Perusopetuksen alueelliset palvelut 1-5

Perusopetuksen alueelliset palvelut järjestää perusopetusta alueen peruskouluissa.

Alueellisia palveluita on viisi.

Perusopetuksen alueellisia palveluita johtaa viisi perusopetuksen aluepäällikköä.

6. Esi- ja perusopetuksen oppilashuollon palvelut

Esi- ja perusopetuksen oppilashuollon palvelut tuottaa esi- ja perusopetuksessa toteutettavan yhteisöllisen ja yksilöllisen oppilashuoltopalvelun yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Palveluun kuuluvat psykologi- ja kuraattoripalvelut kaupungin kouluille ja päiväkodeille sekä osin yksityisille ja valtion kouluille ja palvelu tekee yhteistyötä niiden kanssa oppilashuollossa.

Esi- ja perusopetuksen oppilashuollon palveluja johtaa oppilashuollon päällikkö.

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuus jakaantuu neljään palveluun:

1. Lukiokoulutus

Lukiokoulutuspalvelu järjestää suomenkielistä nuorten ja aikuisten lukiokoulutusta valtakunnallisine erityistehtävineen kaupungin ylläpitämissä lukioissa. Lisäksi palveluun kuuluu lukioon valmistava koulutus maahanmuuttajille ja muille vieraskielisille.

Lukiokoulutuspalvelua johtaa lukiokoulutuksen päällikkö.

16.12.2019

2. Ammatillinen koulutus

Ammatillinen koulutus -palvelu järjestää suomenkielistä ammatillista perus- ja lisäkoulutusta oppilaitos- ja oppisopimusmuotoisena. Näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta ja näyttötutkintoja järjestetään perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa. Lisäksi palveluissa järjestetään ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta (Valma), perusopetuksen opintoja, avoimia ammatillisia opintoja ja nuorten työpajatoimintaa sekä muuta tutkintoon johtamatonta ammatillista lisäkoulutusta.

Palvelua johtava ammatillisen koulutuksen päällikkö toimii samalla Stadin ammatti- ja aikuisopiston johtavana rehtorina.

Ammatillinen koulutus –palvelua johtaa ammatillisen koulutuksen päällikkö.

3. Vapaa sivistystyö

Palvelu järjestää suomenkielisen vapaan sivistystyön palveluita.

Palvelua johtava viranhaltija toimii samalla Helsingin kaupungin suomenkielisen työväenopiston rehtorina.

Vapaa sivistystyö –palvelua johtaa vapaan sivistystyön päällikkö.

4. Toisen asteen opiskelijahuollon palvelut

Toisen asteen opiskelijahuollon palvelut tuottaa yhteisöllisen ja yksilöllisen opiskelijahuoltopalvelun yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Palveluun kuuluvat psykologi- ja kuraattoripalvelut kaupungin oppilaitoksille ja osin yksityisille ja valtion oppilaitoksille ja palvelu tekee yhteistyötä niiden kanssa opiskelijahuollossa.

Toisen asteen opiskelijahuollon palveluja johtaa opiskelijahuollon päällikkö.

Ruotsinkielisten palveluiden palvelukokonaisuus jakaantuu neljään palveluun:

1. Varhaiskasvatus

Palvelu vastaa sisällöllisesti suomenkielisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sisältöä.

Palvelu tuottaa päiväkotihoitoa, perhepäivähoitoa, ryhmäperhepäivähoitoa ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä järjestää esiopetusta päiväkodeissa.

Ruotsinkielisten palveluiden varhaiskasvatuspalvelua johtaa päivähoitoalueen päällikkö.

2. Perusopetus

Palvelu vastaa sisällöllisesti suomenkielisen perusopetuksen sisältöä lukuun ottamatta sitä, että oppilashuolto sisältyy palveluun. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa ei myöskään ole aluejakoa.

Palvelu tuottaa perusopetusta, esiopetusta ja oppilashuoltopalveluja.

Ruotsinkielisten palveluiden perusopetuspalvelua johtaa ruotsinkielisen perusopetuksen päällikkö.

3. Vapaa sivistystyö ja lukiokoulutus

Palvelu vastaa sisällöllisesti pääosin suomenkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen palvelujen sisältöä lukuun ottamatta sitä, että palveluun sisältyy opiskelijahuolto sekä nuorten työpajatoiminta.

Palvelua johtava viranhaltija toimii samalla Helsingin kaupungin ruotsinkielisen työväenopiston rehtorina.

Palvelu tuottaa vapaan sivistystyön palveluita, nuorten ja aikuisten lukiokoulutusta valtakunnallisine erityistehtävineen kaupungin ylläpitämissä lukioissa sekä oppilashuoltopalveluja. Palveluun sisältyy myös nuorten työpajatoiminta.

Ruotsinkielisten palveluiden vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen palvelua johtaa ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö.

Johtamisen jaoston päätös 30.1.2017 § 8.

4. Asiantuntija- ja toimistopalvelut

Asiantuntija- ja toimistopalvelut tuottaa palvelukokonaisuuden toimisto-, jaosto- ja asiantuntijapalvelut.

Ruotsinkielisten palveluiden asiantuntija- ja toimistopalvelua johtaa ruotsinkielisten asiantuntija- ja toimistopalveluiden päällikkö.

1.5 Palveluja seuraavat organisaatiotasot

Palveluiden yksikkötasoisesta organisaatiosta ja palveluiden yksikkötasoa alemmasta organisaatiosta määrätään tässä toimintasäännössä.

Yksikkötasoinen organisaatio on kuvattu yksityiskohtaisemmin liitteessä 1.

1.6 Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuteen kuuluvat yksiköt ja tiimit

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuden palveluissa on seuraavat yksiköt ja tiimit:

- varhaiskasvatus- ja esiopetusalueet 1-10 jakautuvat varhaiskasvatusyksiköihin
- varhaiskasvatus- ja esiopetusalueeseen 4 kuuluu lisäksi yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksen ja valvonnan yksikkö
- koululaisten iltapäivätoiminnan yksikkö, johon kuuluu alayksiköt kehitysvammaisten toiminta 1 ja 2
- leikkipuistotoiminta jakautuu leikkipuistoyksiköihin

Varhaiskasvatus- ja esiopetusalueen varhaiskasvatusyksikkö järjestää päiväkotihoidon, perhepäivähoitoa ja ryhmäperhepäivähoitoa sekä esiopetusta ja alle kouluikäisten lasten kerhotoimintaa päiväkodeissa. Varhaiskasvatusyksikköä johtaa päiväkodin johtaja tai perhepäivähoidon ohjaaja.

Yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksen ja valvonnan yksikköä johtaa varhaiskasvatuksen alueen 4 aluepäällikkö.

Leikkipuistot järjestävät leikkipuistoissa avointa ja ohjattua toimintaa lapsille ja koululaisille. Leikkipuistotoiminnan yksikköä johtaa johtava leikkipuisto-ohjaaja.

Koululaisten iltapäivätoiminnan yksikkö järjestää perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa koululaisille. Lisäksi se vastaa kehitysvammaisten ja autististen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta.

Koululaisten iltapäivätoiminnan yksikköön kuuluvat alayksiköt 1 ja 2 vastaavat aamu- ja iltapäivätoiminnasta kehitysvammaisille ja autistisille koululaisille. Alayksikköä johtaa kehitysvammaisten iltapäivätoiminnan johtava ohjaaja.

Koululaisten iltapäivätoiminnan yksikköä johtaa palveluvastaava.

1.7 Perusopetuksen palvelukokonaisuuteen kuuluvien palveluiden yksiköt ja alayksiköt

Perusopetuksen palvelukokonaisuuden palveluissa on seuraavat yksiköt:

- perusopetuksen alueelliset palvelut 1-5 jakautuvat kouluihin
- esi- ja perusopetuksen oppilashuollon palvelut jakaantuvat viiteen (5) oppilashuollon alueeseen

Perusopetuksen alueellisten palveluiden yksiköt järjestävät perusopetusta alueen kouluissa. Perusopetuksen alueellisissa palveluissa järjestetään myös erityisopetusta ja muuta tähän liittyvää tukea, valmistavaa opetusta, oman uskonnon opetusta, oman äidinkielen opetusta, soveltuvuuskoepetusta, kaksikielistä opetusta, kielikylypyopetusta ja sairaalaopetusta sekä muita perusopetuksen järjestämiseen liittyviä kohdennettuja tehtäviä.

Kouluja, sairaalakoulua ja erityiskouluja johtaa rehtori.

Aurinkolahden, Laajasalon, Kannelmäen, Käpylän, Porolahden, Puistopolun, Pukinmäenkaaren, Vesalan ja Vuoniityn peruskouluissa on alayksikköinä opetusyksikkö 1 ja opetusyksikkö 2, joita johtaa apulaisrehtori.

Oppilashuollon alueyksiköt vastaavat alueen esiopetuksen ja peruskoulujen koulukuraattori- ja psykologipalveluista sekä esiopetuksen oppilashuollosta. Alueyksikköä johtaa oppilashuollon aluevastaava.

1.8 Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuuteen kuuluvat yksiköt, alayksiköt ja tiimit

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuuden palveluissa on seuraavat yksiköt, alayksiköt ja tiimit:

1.8.1 Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksen yksikköjä ovat lukiot.

Lukioissa järjestetään suomenkielistä lukiokoulutusta nuorten ja aikuisten oppimääränä sekä lukioon valmistavaa koulutusta maahanmuuttajille ja muille vieraskielisille. Aikuislukiossa järjestetään lisäksi aikuisten perusopetusta ja perusopetukseen valmistavaa koulutusta.

Lukioissa valtakunnallisia erityistehtäviä ovat ilmaisutaito, kuvataide, musiikki ja tanssi, urheilu, luonnontiede ja vieraat kielet. Lisäksi järjestetään IB-lukiokoulutusta (International Baccalaureate).

Lukiota johtaa rehtori. Helsingin medialukiossa, Mäkelänrinteen lukiossa, Helsingin luonnontiedelukiossa ja Ressun lukiossa on alayksikköinä opetusyksikkö 1 ja opetusyksikkö 2, joita johtaa apulaisrehtori.

1.8.2 Ammatillinen koulutus (Stadin ammatti- ja aikuisopisto)

1.8.2.1 Yksiköt

Ammatillista koulutusta johtaa ammatillisen koulutuksen päällikkö, joka toimii samalla Stadin ammatti- ja aikuisopiston johtavana rehtorina.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto järjestää

- suomenkielistä ammatillista perustutkinto-, ammattitutkinto- ja erikoisammattitutkintokoulutusta
- oppisopimuskoulutusta
- työvoimakoulutusta
- ammatillista osaamista syventävää ja täydentävää koulutusta
- urheilijoiden ammatillista koulutusta
- kaupunkiraideliikenteen kuljettajakoulutusta.

Lisäksi Stadin ammatti- ja aikuisopistossa toteutetaan kaupungin työllisyydenhoidon koulutuksia, Osaamiskeskuksen palveluita, ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta, perusopetusta, nuorten työpajatoimintaa, avoimia opintoja sekä opiskelija- ja hakupalveluita.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston koulutukset löytyvät internetsivustolta <https://www.hel.fi/amatillinen/fi/koulutukset>.

Ammatillisen koulutuksen palvelun (Stadin ammatti- ja aikuisopiston) yksiköjä ovat: Kampus 1, Kampus 2, Kampus 3, Kampus 4 ja Kampus 5.

Kampusyksikköä johtaa kampuksen rehtori.

1.8.2.2 Kampusyksiköiden alayksiköt

Kampusyksiköt 1, 2, 3, 4 ja 5 jakautuvat oppimisyksiköihin.

Kampusyksikön oppimisyksikköä johtaa koulutus päällikkö. Oppimisyksikkö rakentuu oppimisyhteisöistä.

Kampusyksikössä 1 on kuusi oppimisyksikköä 1-1 - 1-6 sekä nuorten työpajayksikkö. Oppimisyksikkö 1-1 vastaa oppisopimuskoulutuksesta. Oppimisyksikkö 1-2 vastaa osaamiskeskuksen toiminnasta. Lisäksi kampusyksikössä on nuorten työpajayksikkö, jota johtaa työpajaesimies.

Kampusyksikössä 2 on kuusi oppimisyksikköä 2-1 - 2-6.

Kampusyksikössä 3 on kuusi oppimisyksikköä 3-1 - 3-6.

Kampusyksikössä 4 on kuusi oppimisyksikköä 4-1 - 4-6.

Kampusyksikössä 5 on kuusi oppimisyksikköä 5-1 - 5-6.

1.8.3 Vapaa sivistystyö (Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto)

Vapaan sivistystyön (Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto) yksiköjä ovat:

- kielet ja tietoaaineet
- taideaineet
- taitoaineet
- maahanmuuttajakoulutus

Kielet- ja tietoaaineet –yksikkö järjestää luontoon ja ympäristöön liittyvien aineiden, vieraiden kielten ja yhteiskunnallisten aineiden ja kulttuuritietouden sekä avoimen yliopiston opetusta. Yksikkö vastaa myös työväenopiston kirjastopalveluista.

Taideaineet –yksikkö järjestää median, musiikin, kuvataiteen sekä suomi äidinkielenä –oppiaineen, kirjallisuuden ja näyttämöaineiden opetusta.

Taitoaineet –yksikkö järjestää kotitalouden, käsityön, liikunnan ja hyvinvoinnin ja terveyden sekä tietotekniikan opetusta.

Koulutusainealojen yksiköitä johtavat koulutuspäälliköt.

Maahanmuuttajakoulutus –yksikkö järjestää suomi toisena kielenä - oppiaineen ja maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetusta sekä koordinoi maahanmuuttajille suunnattua opetusta ja ohjausta koko oppilaitoksessa.

Maahanmuuttajakoulutus -yksikköä johtaa apulaisrehtori.

1.8.4 Toisen asteen opiskelijahuollon palvelut

Toisen asteen opiskelijahuollon yksiköjä ovat psykologipalvelut ja kuraattoripalvelut. Psykologi- ja kuraattoripalveluiden yksiköt järjestävät psykologi- ja kuraattoripalvelut kaupungin lukioille, Stadin ammattiopistolle sekä yksityisille ja valtion lukioille ja yksityisille ammatillisille oppilaitoksille.

Yksiköiden esimiehinä toimivat johtava psykologi ja johtava kuraattori.

1.9 Ruotsinkielisten palveluiden palvelukokonaisuuteen kuuluvat yksiköt

Ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden palveluissa on seuraavat yksiköt:

- varhaiskasvatuspalvelun yksikköjä ovat varhaiskasvatusyksiköt
- perusopetuspalvelun yksikköjä ovat koulut
- vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen palvelun yksikköjä ovat lukiot sekä Helsingin kaupungin ruotsinkielisen työväenopiston opetusyksikkö

Varhaiskasvatusyksikkö tuottaa päiväkotihoidon, perhepäivähoitoa ja ryhmäperhepäivähoitoa sekä järjestää esiopetusta päiväkodeissa. Varhaiskasvatusyksikköä johtaa päiväkodinjohtaja tai perhepäivähoidon ohjaaja.

Koulut järjestävät perusopetusta ja esiopetusta sekä koululaisten iltapäivätoimintaa. Kouluja johtavat rehtorit.

Lukiot järjestävät lukiokoulutusta. Lukioita johtavat rehtorit.

Helsingin kaupungin ruotsinkielisen työväenopiston opetusyksikkö järjestää kansalaisopisto-opetusta, taiteen perusopetusta sekä avointa yliopisto-opetusta. Yksikköä johtaa apulaisrehtori.

2 luku Toimialan hallinto

Toimialan hallinto vastaa toimialan hallinto- ja tukipalveluiden tuottamisesta toimialan johdolle, suomenkielisille palvelukokonaisuuksille sekä osin ruotsinkielisten palveluiden palvelukokonaisuudelle.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hallintoa johtaa hallintojohtaja.

2.1 Hallinto- ja tukipalveluiden organisaatio

2.1.1 Hallintopalvelut

Hallintopalvelut vastaavat oikeudellisten asiantuntijapalveluiden tuottamisesta toimialalla, toimialalautakunnan sekä suomenkielisen jaoston toiminnan käytännön järjestelyistä, toimialan suomenkielisten toimistopalveluiden tuottamisesta sekä arkistotoimesta. Lisäksi hallintopalvelut vastaavat toimialalle tuotettavien kalustonhoito-, opistoisäntä- ja vahtimestaripalvelujen tuottamisesta.

Hallintopalveluita johtaa hallintopäällikkö.

Hallintopalveluiden alaisuudessa ovat seuraavat yksiköt:

- päätöksenteon tuki, jota johtaa yksikön päällikkö. Yksikkö vastaa oikeudellisten asiantuntijapalveluiden tuottamisesta toimialalla, toimialalautakunnan ja suomenkielisen jaoston toiminnan käytännön järjestelyistä sekä arkistotoimesta.
- hallinnon toimistopalvelut, jota johtaa toimistopalvelupäällikkö. Yksikkö tuottaa toimistopalveluita toimialan hallinto- ja tukipalveluille, toimialan ylimmälle johdolle, varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuudelle sekä osin muille suomenkielisille palvelukokonaisuuksille. Hallinnon toimistopalvelut jakautuu toimistopalvelut 1:een, toimistopalvelut 2:een ja toimistopalvelut 3:een. Toimistopalvelupäällikkö johtaa toimistopalvelut 1:tä. Toimistopalvelut 2:ta ja toimistopalvelut 3:a johtaa toimistopalveluesimies.
- peruskoulujen toimistopalvelut, jota johtaa toimistopalvelupäällikkö. Peruskoulujen toimistopalvelut tuottavat suomenkielisten peruskoulujen toimistopalvelut. Peruskoulujen toimistopalvelut jakautuu toimistopalvelut 1:een, toimistopalvelut 2:een, toimistopalvelut 3:een sekä toimistopalvelut 4:ään ja niitä johtaa toimistopalveluesimies.
- työväenopiston ja lukioiden toimistopalvelut, jota johtaa toimistopalvelupäällikkö. Työväenopiston ja lukioiden toimistopalvelut tuottavat suomenkielisen työväenopiston ja lukioiden toimistopalvelut.
- tukipalvelut, jota johtaa palvelupäällikkö. Tukipalvelut –yksikkö tuottaa suomenkielisen työväenopiston opistoisäntäpalvelut ja koulujen kalustonhoitopalvelut sekä vahtimestaripalveluita toimialalle.

2.1.2 Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut vastaavat toimialan työnantajatoiminnasta, toimialan henkilöstösuunnittelusta, rekrytoinnin ohjauksesta ja tuesta sekä uudelleensijoutustoiminnasta, toimialan osaamisen, johtamisen ja esimiestyön sekä työhyvinvoinnin kehittämisestä, työsuojelusta ja osaltaan toimialan turvallisuusasioiden edistämisestä sekä tuottavat henkilöstöasioiden neuvontaa esimiehille.

Henkilöstöpalveluita johtaa henkilöstöpäällikkö.

Henkilöstöpalveluiden alaisuudessa on seuraavat yksiköt:

- henkilöstöresurssipalvelut, jota johtaa henkilöstösuunnittelupäällikkö.
- työnantajapalvelut, jota johtaa palvelussuhdepäällikkö.
- osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittäminen, jota johtaa henkilöstön kehittämisspäällikkö.

2.1.3 Kehittämispalvelut

Kehittämispalvelut vastaavat toimialan pedagogisen kehittämisen tuesta sekä toimialan ulkopuolisen rahoituksen hallinnoinnista ja kansainvälisen toiminnan koordinoinnista.

Kehittämispalveluita johtaa kehittämispalvelujen päällikkö.

Kehittämispalveluiden alaisuudessa on seuraavat yksiköt:

- toimialan kehittämisen tuki, jota johtaa yksikön päällikkö.
- palvelukokonaisuuksien kehittämisen tuki, jota johtaa yksikön päällikkö.
- hanketoimisto, jota johtaa yksikön päällikkö.

2.1.4 Talous- ja suunnittelupalvelut

Talous- ja suunnittelupalvelut vastaavat toimialan talouden ja toiminnan suunnittelusta, toimialan strategian valmistelun koordinoinnista sekä sisäisen ja ulkoisen laskennan palveluista ja toteutuksesta. Lisäksi palvelut vastaavat toimialan riskienhallinnan koordinoinnista sekä hankintojen valmistelusta ja tuesta poislukien IT-hankinnat sekä asiakasmaksuista ja laskutuksesta.

Talous- ja suunnittelupalveluita johtaa talous- ja suunnittelupäällikkö.

Talous- ja suunnittelupalveluiden alaisuudessa on seuraavat yksiköt:

- talouden ja toiminnan suunnittelu, jota johtaa suunnittelupäällikkö.
- talouden tuki, jota johtaa talouspäällikkö.
- asiakasmaksut ja laskutus, jota johtaa asiakasmaksupäällikkö.
- hankintapalvelut, jota johtaa hankintapäällikkö.

2.1.5 Tietohallintopalvelut

Tietohallintopalvelut vastaavat tieto- ja viestintäteknologioiden hyödyntämisestä ja kehittämisestä sekä tietohallinnon yhteentoimivuuden kehittämisestä toimialalla. Lisäksi tietohallintopalvelut huolehtivat tietoturvan edistämisestä ja koordinoinnista toimialalla. Edelleen tietohallintopalvelut vastaa IT-hankinnoista, niiden valmistelusta ja tuesta toimialalla.

Tietohallintopalveluita johtaa tietohallintopäällikkö.

Tietohallintopalveluiden alaisuudessa on seuraavat yksiköt:

- ICT-kehityspalvelut, jota johtaa ICT-kehityspäällikkö.
- ICT-infrapalvelut, jota johtaa tietoturvapäällikkö.
- ICT-tietojärjestelmäpalvelut, jota johtaa ICT-tietojärjestelmäpäällikkö.
- ICT-hankintapalvelut, jota johtaa ICT-hankintapäällikkö.
- ICT-tuki, jota johtaa ICT-tuen päällikkö. ICT-tuki jakautuu tukitiimi 1:een, jota johtaa ICT-tuen päällikkö ja tukitiimi 2:een sekä tukitiimi 3:een, joita johtaa tiimiesimies.

2.1.6 Tilapalvelut

Tilapalvelut vastaavat tilahankkeiden suunnittelun ohjauksesta ja tuesta, osaltaan palveluverkon kehittämisestä, tilojen sopimushallinnasta sekä tilojen turvallisuuspalvelun koordinoinnista. Lisäksi tilapalvelut vastaavat osaltaan toimialan turvallisuusasioiden edistämisestä ja koordinoinnista sekä varautumisen ja jatkuvuuden ohjaamisesta toimialalla.

Tilapalveluita johtaa tilapalvelupäällikkö.

Tilapalveluiden alaisuudessa on seuraavat yksiköt:

- tilahankkeet, jota johtaa yksikön päällikkö.
- palveluverkko, jota johtaa yksikön päällikkö.
- turvallisuuspalvelut, jota johtaa tilapalvelupäällikkö.

2.1.7 Viestintäpalvelut

Viestintäpalvelut vastaavat toimialan yhteisestä sisäisestä viestinnästä ja ulkoisesta viestinnästä sekä toimialan viestintätoimintojen koordinoinnista. Lisäksi yksikkö vastaa toimialan markkinoinnista ja osallisuuden kehittämisen koordinoinnista sekä palveluneuvonnasta.

Viestintäpalveluita johtaa viestintä- ja markkinointipäällikkö.

Viestintäpalveluiden alaisuudessa on seuraavat yksiköt:

- markkinointiviestintä, jota johtaa yksikön päällikkö.
- palveluviestintä, jota johtaa yksikön päällikkö.

3 luku Toimialan johtavat viranhaltijat

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan johtavista viranhaltijoista määrätään hallintosäännössä, 5 luku 6 §.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimintaa ja hallintoa johtaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja, joka toimii kasvatus- ja koulutuslautakunnan, sen jaostojen sekä toimialan apulaispormestarin esittelijänä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja on toimialaan kuuluvien palvelukokonaisuuksien johtajien ja toimialan hallintojohtajan esimies. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja suorittaa kansliapäällikön määräämät tehtävät.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuutta johtaa varhaiskasvatusjohtaja.

Perusopetuksen palvelukokonaisuutta johtaa perusopetusjohtaja.

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuutta johtaa lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja.

Ruotsinkielistä palvelukokonaisuutta johtaa ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hallintoa johtaa hallintojohtaja.

Palvelukokonaisuuden johtaja ja hallintojohtaja suorittavat kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtajan määräämät tehtävät.

3.1. Johtavien viranhaltijoiden tehtävä

Johtavien viranhaltijoiden tehtävistä määrätään hallintosäännössä, 5 luku 1 §.

Tässä luvussa tarkoitettujen johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on suunnitella, seurata ja valvoa johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden toimintaa sekä vastata sen tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on myös johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden strateginen ohjaus sekä suorituskyvyn ja toiminnan tuloksellisuuden kehittäminen ja ylläpito.

3.2. Toimialan johtavien viranhaltijoiden sijaisuudet

Toimialan esittelystä määrätään hallintosäännössä, 5 luku 6 § ja 19 luku 1 § 1 mom.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimintaa ja hallintoa johtaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja, joka toimii kasvatus- ja koulutuslautakunnan, sen jaostojen sekä toimialan apulaispormestarin esittelijänä.

Viranhaltija, joka toimii hallintosäännön mukaan esittelijänä, voi siirtää esittelytehtävän alaiselleen viranhaltijalle.

Toimialan johtavien viranhaltijoiden sijaisuuksista määrätään hallintosäännössä, 5 luku 10 § 4 mom. ja 6 mom.

Toimialajohtajan ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa toimialalautakunnan määräämä viranhaltija.

Palvelukokonaisuuden johtajan ja hallintojohtajan ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa toimialajohtajan määräämä viranhaltija.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 8.5.2017 § 91.

Toimialajohtajan sijaisina toimivat viranhaltijat sijaantulojärjestyksessä:

- 1. varhaiskasvatusjohtaja*
- 2. perusopetusjohtaja*
- 3. ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja*
- 4. lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja*
- 5. hallintojohtaja*
- 6. tietohallintopäällikkö*
- 7. talous- ja suunnittelupäällikkö*

Muiden johtavien viranhaltijoiden sijaisuuksista on määrätty eri päätöksillä, jotka löytyvät toimialan intranetistä.

3.3. Toimialan johtavien viranhaltijoiden toimivalta

3.3.1 Toimialajohtajan yleinen ja erityinen toimivalta

Toimialajohtajan yleisestä toimivallasta määrätään hallintosäännössä, 14 luku 1 §.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kukin toimialajohtaja

- 1 hyväksyy toimialan toimintasäännön*
- 2 antaa palvelukokonaisuusjohtajalle ja muille vastuuhenkilöille tarvittaessa menettelytapaoheita ja määräyksiä*
- 3 vahvistaa lautakunnan tekemän ehdollisen virkasuhteeseen ottamisen*
- 4 päättää laskujen, maksuositusten ja muistiotositteiden hyväksymiseen oikeutetuista henkilöistä ja hyväksymismenettelyn järjestämisestä*
- 5 päättää pankkitilien käyttöoikeudesta ja käytön valvonnan järjestämisestä*
- 6 päättää käteiskassojen jaosta tehtävälueellaan.*

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialajohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

- 1 toimialaan kuuluvan viranomaisluvan hakemisesta*
- 2 ottaa vastaan kaupungille lahjoitetun tai testamentatun ja toimialalle osoitetun omaisuuden, kun sen arvo on enintään 100000 euroa*
- 3 vahingonkorvauksesta silloin, kun kaupunki on toimialaa koskevilla asioilla korvausvelvollinen, taikka vahingon korvaaminen katsotaan kohtuulliseksi.*

Ellei toimialalautakunta yksittäistapauksessa toisin päättä, käyttää kaupungin puhevaltaa toimialalautakunnan ja toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevilla muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan päätökseen.

Toimivallan siirtämisestä on määrätty eri päätöksillä, jotka löytyvät toimialan intranetsivustolta (<http://helmi.hel.fi/kasko/yhteiset-palvelut/paatoksenteko/delegointipaatokset/Sivut/default.aspx>).

Toimialajohtajan erityisestä toimivallasta määrätään hallintosäännössä, 15 luku 4 §.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

- 1 päättää palvelusetelin käyttämisestä sekä palvelusetelipalveluntuottajille asetettavista vaatimuksista ja viranhaltijoista, jotka hyväksyvät palveluntuottajat*
- 2 hakee tarvittavat kokeiluluvat*
- 3 päättää sopimukseen perustuvista yksityisten ja valtion koulujen, oppilaitosten ja päiväkotien korvauksista ja myöntää erikseen tehtyihin päätöksiin perustuvat avustukset yksityisille ja valtion kouluille, oppilaitoksille ja päiväkodeille*
- 4 toimialajohtaja tai hänen määräämänsä hyväksyy varhaiskasvatuksen yksikötason suunnitelmat.*
- 5 käyttää kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa oppilaita ja opiskelijoita koskevissa oppilaaksi- ja opiskelijaksiottoon, opetukseen ja oppilasarviointiin liittyvissä sekä muissa oppilaiden ja opiskelijoiden säädettyjä oikeuksia ja velvollisuuksia koskevissa asioissa*
- 6 käyttää kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa lasten varhaiskasvatuksen, esiopetuksen sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan yksilöllistä toimeenpanoa koskevissa asioissa sekä toimialan yksityisiä sosiaalipalveluja koskevissa asioissa*
- 7 päättää perusopetuksen pidennetystä oppivelvollisuudesta*

Henkilöstöasiat

- 7 ottaa palvelukseen toimialan viranhaltijat ja työntekijät*
- 8 toimialan lautakunnan ja sen jaoston tekemän ehdolliseen virkasuhteeseen ottamisen vahvistamisesta*
- 9 alaisensa viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä väliaikaisesti*
- 10 toimialallaan viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen*
- 11 muista toimialan viranhaltijoiden virkasuhteisiin liittyvistä asioista*
- 12 muista toimialan henkilöstöasioista.*

Toimivallan siirtämisestä on määrätty eri päätöksillä, jotka löytyvät toimialan intranetsivustolta (<http://helmi.hel.fi/kasko/yhteiset-palvelut/paatoksenteko/delegointipaatokset/Sivut/default.aspx>).

3.3.2 Varhaiskasvatusjohtajan toimivalta

Varhaiskasvatusjohtajan toimivallasta määrätään hallintosäännössä, 15 luku 5 §.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei varhaiskasvatusjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, varhaiskasvatusjohtaja

- 1 ottaa varhaiskasvatukseen sekä oppilaat esiopetukseen ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan*
- 2 päättää hoitopaikkojen määrästä sekä varhaiskasvatuksen toimintayksiköiden aukioloajoista ja nimistä*
- 3 päättää koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista*
- 4 päättää varhaiskasvatuksessa olevan lapsen tai esiopetuksessa olevan oppilaan erityisen tuen järjestämisestä.*

Toimivallan siirtämisestä on määrätty eri päätöksillä, jotka löytyvät toimialan intrasivustolta (<http://helmi.hel.fi/kasko/yhteiset-palvelut/paatoksenteko/delegointipaatokset/Sivut/default.aspx>).

3.3.3 Perusopetusjohtajan toimivalta

Perusopetusjohtajan toimivallasta määrätään hallintosäännössä, 15 luku 6 §.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei perusopetusjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, perusopetusjohtaja

- 1 ottaa oppilaat perusopetukseen*
- 2 päättää perusopetuksessa olevan oppilaan erityisen tuen järjestämisestä sekä säädetystä erityisistä opetusjärjestelyistä*
- 3 päättää luvan myöntämisestä oppilaan koulunkäynnin aloittamiseen yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin*
- 4 vaihtaa perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuksen järjestämispaikkaa opetuskieltä muuttamatta.*

Toimivallan siirtämisestä on määrätty eri päätöksillä, jotka löytyvät toimialan intranetsivustolta (<http://helmi.hel.fi/kasko/yhteiset-palvelut/paatoksenteko/delegointipaatokset/Sivut/default.aspx>).

3.3.4 Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtajan toimivalta

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtajan toimivallasta määrätään hallintosäännössä, 15 luku 7 §.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

- 1 ottaa opiskelijat opetukseen sekä asiakkaat työpajatoimintaan*
- 2 hyväksyy ammatillisen oppilaitoksen järjestyssäännöt tai antaa muut ammatillisessa oppilaitoksessa sovellettavat järjestysmääräykset*
- 3 päättää suomenkielisen työväenopiston opiskelijan erottamisesta määräajaksi, enintään työkaudeksi.*

Toimivallan siirtämisestä on määrätty eri päätöksillä, jotka löytyvät toimialan intranetsivustolta (<http://helmi.hel.fi/kasko/yhteiset-palvelut/paatoksenteko/delegointipaatokset/Sivut/default.aspx>).

3.3.5 Ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtajan toimivalta

Ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtajan toimivallasta määrätään hallintosäännössä, 15 luku 8 §.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja

- 1 ottaa lapset ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen sekä oppilaat esiopetukseen ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan*
- 2 päättää ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen hoitopaikkojen määrästä ja toimintayksiköiden aukioloajoista sekä päivähoitoyksiköiden ja toimipisteiden nimistä*
- 3 päättää koululaisten ruotsinkielisen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisaikoista*
- 4 päättää ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa olevan lapsen tai esiopetuksessa olevan oppilaan erityisen tuen järjestämisestä*
- 5 ottaa oppilaat ruotsinkieliseen perusopetukseen*
- 6 päättää ruotsinkielisessä perusopetuksessa olevan oppilaan erityisen tuen järjestämisestä sekä säädettyistä erityisistä opetusjärjestelyistä*
- 7 päättää luvan myöntämisestä ruotsinkielisen oppilaan koulunkäynnin aloittamiseen yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin*
- 8 vaihtaa perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä ruotsinkielisen opetuksen järjestämisaikkaa opetuskieltä muuttamatta*
- 9 ottaa opiskelijat ruotsinkieliseen opetukseen sekä asiakkaat työpajatoimintaan*
- 10 päättää ruotsinkielisen työväenopiston opiskelijan erottamisesta määrääjäksi, enintään työkaudeksi.*

Toimivallan siirtämisestä on määrätty eri päätöksillä, jotka löytyvät toimialan intranetsivustolta (<http://helmi.hel.fi/kasko/yhteiset-palvelut/paatoksenteko/delegointipaatokset/Sivut/default.aspx>).

4 luku Opetuksen järjestämiseen liittyviä määräyksiä

4.1 Palvelukokonaisuuden johtajat

4.1.1 Perusopetusjohtaja

Päätää koulukohtaisen opetussuunnitelman hyväksymisestä suomenkielisen perusopetuksen osalta.

Perusopetusjohtajan tehtävänä on, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

- määrätä opettaja valvomaan oppivelvollisen edistymistä
- päättää, minkä oppiaineiden opettaminen kuuluu opettajan virkatehtäviin
- päättää säädetystä oppilaan opetuksen maksuttomuutta koskevasta edusta ja oikeudesta
- päättää pidennetystä oppivelvollisuudesta
- päättää rehtoreiden välisestä työnjaosta, kun kouluilla on yhteisiä tiloja.

4.1.2 Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

Päätää lukiokohtaisen opetussuunnitelman hyväksymisestä suomenkielisen lukio-opetuksen osalta.

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtajan tehtävänä on, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

- hyväksyä ammatillisen oppilaitoksen talousarvion käyttösuunnitelma
- päättää tutkintojen järjestämissopimuksista
- huolehtia koulutuksen järjestäjälle säädetystä ilmoitusvelvollisuudesta ja tiedottamisesta sekä koulutustarpeen ennakoinnista
- päättää opiskelijan oikeudesta maksuttomaan ateriaan ja säädetystä opiskelijan opintososiaalisista eduista
- huolehtia osaltaan koulutuksen järjestäjälle säädetystä yhteistyövelvollisuudesta muiden koulutuksen järjestäjien kanssa
- päättää koulutuksen järjestämismuodoista

- päättää, minkä oppiaineiden opettaminen kuuluu lukion opettajan virkatehtäviin
- päättää tarvittaessa rehtoreiden välisestä työnjaosta, kun kouluilla on yhteisiä tiloja.

4.1.3 Ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja

Päättää koulu- ja lukiokohtaisen opetussuunnitelman hyväksymisestä ruotsinkielisen perus- ja lukio-opetuksen osalta.

Ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtajan tehtävänä on, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

- määrätä opettaja valvomaan oppivelvollisen edistymistä
- päättää, minkä oppiaineiden opettaminen kuuluu opettajan virkatehtäviin
- päättää säädetystä oppilaan opetuksen maksuttomuutta koskevasta edusta ja oikeudesta
- päättää tarvittaessa rehtoreiden välisestä työnjaosta, kun kouluilla on yhteisiä tiloja
- päättää opiskelijan oikeudesta maksuttomaan ateriaan ja säädetystä opintososiaalisista eduista
- päättää pidennetystä oppivelvollisuudesta
- huolehtia osaltaan koulutuksen järjestäjälle säädetystä yhteistyövelvoitteesta muiden koulutuksen järjestäjien kanssa.

4.2 Rehtorit

4.2.1 Peruskoulun rehtori

Rehtori päättää kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle.

Rehtorin tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty tai ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

- laatia vuosittain koulun opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma lukuun ottamatta hallintosäännön 15 luvun 2 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja vuotuisia työaikoja
- rajoittaa perustellusta syystä oikeutta päästä seuraamaan opetusta
- myöntää oppilaalle lupa koulusta poissaoloon

- antaa päättötodistus, erotodistus ja todistus oppimäärän suorittamisesta
- päättää säädetystä uskonnon ja elämäkatsomustiedon opetuksen järjestämisestä
- vastata koulussa toteutettavasta aamu- ja iltapäivätoiminnasta
- päättää opetuksessa käytettävien oppikirjojen ja niihin rinnastettavan oppimateriaalin käyttöön ottamisesta
- päättää oppilaan oikeudesta jatkaa koulunkäyntiä perusopetuksen oppimäärän suorittamista varten, vaikka tämä ei ole oppivelvollinen
- seurata perusopetukseen osallistuvan oppilaan poissaoloja ja ilmoittaa luvattomista poissaoloista oppilaan huoltajalle
- suorittaa toimialajohtajan ja palvelukokonaisuuden johtajan määräämät muut tehtävät.

4.2.2 Lukion ja aikuislukion rehtori

Rehtori päättää kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle.

Rehtorin tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty tai ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

- laatia vuosittain koulun opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma lukuun ottamatta hallintosäännön 15 luvun 2 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja vuotuisia työaikoja
- rajoittaa perustellusta syystä oikeutta päästä seuraamaan opetusta
- myöntää lupa oppilaitoksesta poissaoloon
- antaa päättötodistus, erotodistus ja todistus oppimäärän suorittamisesta
- päättää säädetystä uskonnon ja elämäkatsomustiedon opetuksen järjestämisestä
- päättää opetuksessa käytettävien oppikirjojen ja niihin rinnastettavan oppimateriaalin käyttöön ottamisesta
- päättää opiskelijan muualla suoritettujen opintojen hyväksilukemisesta
- myöntää opiskelijalle lukion oppimäärän suoritusaikaan pidennystä tai
- katsoa opiskelija eronneeksi
- myöntää opiskelijalle lupa suorittaa opintoja opetukseen osallistumatta
- päättää säädetystä erityisistä opetusjärjestelyistä
- suorittaa toimialajohtajan ja palvelukokonaisuuden johtajan määräämät muut tehtävät.

4.2.3 Ammatillisen koulutuksen päällikkö

Ammatillisen koulutuksen päällikön tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty tai ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

- tehdä jaostolle esitys opetussuunnitelmista ja muista opetuksen järjestämiseen liittyvistä oppilaitosta koskevista järjestelyistä
- määrätä tarvittaessa oppilaskunnan ehdotuksesta oppilaskunnan ohjaajana toimiva opettaja ja hänen sijaisensa sekä tarvittaessa vahvistaa oppilaskunnan säännöt
- päättää opiskeluoikeuden väliaikaisesta keskeyttämisestä
- päättää opiskelijalle annettavasta erityisestä tuesta ja osaamisen arvioinnin mukauttamisesta
- hyväksyy koulutussopimuksen
- hyväksyy henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman
- hyväksyy oppisopimuksen
- päättää opiskelijan aikaisemmin suorittamien opintojen tai muutoin hankitun osaamisen tunnustamisesta
- päättää oppisopimuskoulutuksen tietuopuolisten opintojen ja työpaikalla tapahtuvan koulutuksen arviointien yhdistelmästä
- varata opiskelijalle mahdollisuus opinnoissa etenemisen osoittamiseen ja uusintaan tai arvosanan korottamiseen
- antaa tutkintotodistus, todistus suoritetuista tutkinnon osista, todistus opiskelijan osaamisesta, todistus suoritetusta koulutuksesta, todistus suoritetuista koulutuksen osista ja todistus koulutukseen osallistumisesta
- rajoittaa perustellusta syystä muun kuin oppilaitoksen opiskelijan oikeutta päästä seuraamaan opetusta
- päättää ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamisesta
- katsoa opiskelija eronneeksi
- myöntää lupa oppilaitoksesta poissaoloon
- päättää opiskelijan määräämisestä poistumaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta
- päättää opiskelijan opetuksen epäämisestä.
- suorittaa toimialajohtajan ja palvelukokonaisuuden johtajan määräämät muut tehtävät.

5 luku Päätöksenteko talousasioissa

5.1. Päätösvallan siirtäminen ja talouden valvonta

Toimivallan siirtämisestä on määrätty eri päätöksillä, jotka löytyvät toimialan intranetsivustolta (<http://helmi.hel.fi/kasko/yhteiset-palvelut/paatoksenteko/delegointipaatokset/Sivut/default.aspx>).

5.2. Hankintavaltuudet

Hankintavaltuuksista määrätään hallintosäännössä, 20 luku 8 §.

Hankintapäätökset tekee toimielin tai viranhaltija hankintavaltuuksien rajoissa. Hankintavaltuusrajat ovat arvonlisäverottomia arvoja.

Poikkeuksellisissa tilanteissa ja jos kaupungin etu sitä välttämättä vaatii, hankinnasta saa päättää viranhaltija, jolla muutoin ei olisi toimivaltaa päättää kyseisestä hankinnasta. Tällaisen hankintapäätöksen tehneen viranhaltijan on saatettava päätöksensä viipymättä sen tiedoksi, jolle toimivalta hankintapäätöksen tekemiseen olisi kuulunut.

Hankintavaltuuksia ei voida siirtää työsuhteessa olevalle. Mikäli toimialan tai liikelaitoksen toiminnan tarkoituksenmukaisen hoitamisen kannalta on tarpeen antaa työsuhteessa olevalle henkilölle oikeus toteuttaa hankintoja, voi viranhaltija oikeuttaa alaisensa työsuhteessa olevan henkilön toteuttamaan hankintoja viranhaltijan vastuulla.

Toimivallan siirtämisestä on määrätty eri päätöksillä, jotka löytyvät toimialan intranetsivustolta (<http://helmi.hel.fi/kasko/yhteiset-palvelut/paatoksenteko/delegointipaatokset/Sivut/default.aspx>).

5.3. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Johtavien viranhaltijoiden tehtävistä sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan osalta määrätään hallintosäännössä, 22 luku 4 §.

Toimialajohtajat ja muut viranhaltijat huolehtivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisesta toimeenpanosta vastuualueellaan.

6 luku Päätöksenteko henkilöstöasioissa

Toimivallan siirtämisestä on määrätty eri päätöksillä, jotka löytyvät toimialan intranetsivustolta (<http://helmi.hel.fi/kasko/yhteiset-palvelut/paatoksenteko/delegointipaatokset/Sivut/default.aspx>).

7 luku Toimialan johtoryhmät

Toimialalla toimii toimialajohtajan neuvoo-antavana elimenä johtoryhmä. Johtoryhmään kuuluvat toimialajohtaja, palvelukokonaisuuksien johtaja ja hallintojohtaja, toimialajohtajan määräämät muut henkilöt sekä henkilöstön edustus. Henkilöstön edustuksen osalta menetellään yhteistoiminnallisesti huomioiden kaupunkitasoiset ohjeet ja määräykset. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii toimialajohtaja ja sihteerinä toimialajohtajan määräämä henkilö.

Johtoryhmä käsittelee talousarviota, toimintasuunnitelmaa, toimintakertomusta, kehittämistä, henkilöstöpolitiikkaa, koulutusta, hankintoja, tiedottamista ja työsuojelua koskevat keskeiset asiat sekä muut puheenjohtajan käsiteltäväksi ottamat asiat.

Johtoryhmän käsittelemistä asioista tiedotetaan henkilöstölle.

Toimialalla toimii sekä palvelukokonaisuuden johtajan että hallintojohtajan kunkin osalta neuvoo-antavana elimenä johtoryhmä. Johtoryhmään kuuluvat palvelukokonaisuuden johtaja tai hallintojohtaja, palveluiden päälliköt sekä palvelukokonaisuuksien johtajan ja hallintojohtajan määräämät muut henkilöt sekä henkilöstön edustus. Henkilöstön edustuksen osalta menetellään yhteistoiminnallisesti huomioiden kaupunkitasoiset ohjeet ja määräykset. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii johtoryhmänsä osalta palvelukokonaisuuden johtaja tai hallintojohtaja sekä sihteerinä näiden määräämä henkilö.

Johtoryhmän muistiot ovat luettavissa intranetissä.

8 luku Yhteistoiminta

Helsingin kaupungin yhteistoimintaperiaatteiden (Kh 26.6.2017 § 713) tarkoituksena on luoda rakenteet työnantajan ja henkilöstön väliselle yhteistoiminnalle ja mahdollistaa henkilöstön osallistuminen oman työn ja työyhteisön kehittämiseen sekä työpaikan terveellisyys- ja turvallisuuden edistämiseen. Yhteistoiminnan toteutumista tukevat avoin ja oikea-aikainen asioiden käsittely ja viestintä henkilöstölle tärkeissä asioissa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla noudatetaan kaupungin yhteistoimintasopimusta, eikä toimialalla ole erillistä yhteistoimintasopimusta.

Toimialajohtaja tekee yhteistoimintasopimuksen mukaan toimivaltaansa kuuluvista yhteistoiminnallisista asioista erillisen päätöksen.

9 luku Yleiset hallinnolliset määräykset

9.1. Toimintaohjeiden antaminen

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty,

- palvelukokonaisuuden johtaja antaa omaa palvelukokonaisuuttaan koskevia toimintaohjeita
- hallintojohtaja antaa toimintaohjeita sekä hallinto- ja tukipalveluille että hallinnon palveluiden osalta muille palvelukokonaisuuksille.

9.2. Asiakirjojen allekirjoittaminen

Asiakirjojen allekirjoittamisesta määrätään hallintosäännössä, 24 luku 1 §.

Kaupunginhallituksen päätöksiin perustuvat asiakirjat allekirjoittaa pormestari ja varmentaa esittelijä, ellei kaupunginhallitus toisin päättä.

Toimielimen päätöksiin perustuvat asiakirjat allekirjoittaa esittelijä, ellei toimielin toisin päättä.

Viranhaltijan päätöksen perusteella tehtävät sopimukset allekirjoittaa se viranhaltija, joka on päättänyt sopimukseen sitoutumisesta, tai hänen määräämänsä henkilö.

Muut kuin edellä tarkoitetut asiakirjat allekirjoittaa tässä hallintosäännössä mainittu viranhaltija tai hänen määräämänsä henkilö. Tavanomaiset asiakirjat allekirjoittaa kuitenkin niiden laatija.

Edellä 4 momentissa mainitut viranhaltijat päättävät johtamiensa organisaatioyksiköiden alempien yksiköiden asiakirjojen allekirjoittamisesta.

9.3. Asiakirjojen antamisesta päättäminen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.8.2017

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:n mukaista ratkaisovaltaa asiakirjan antamisessa käyttää palvelukokonaisuuden johtaja oman palvelukokonaisuutensa osalta ja hallintojohtaja hallinto- ja tukipalveluiden osalta.

Mikäli asia koskee useampaa kuin yhtä yllä mainituista, käyttää ratkaisovaltaa toimialajohtaja.